

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

PRVOSTOPENJSKI UNIVERZITETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM **PEDAGOGIKA IN ANDRAGOGIKA** FILOZOFSKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI

ŠTUDIJSKO LETO 2021/22

1. Podatki o študijskem programu

Univerzitetni pedagoški prvostopenjski študijski program *Pedagogika in andragogika* traja 3 leta in obsega 180 kreditnih točk.

Študijski program ne vsebuje smeri.

Po končanem študiju pridobi diplomant/ka **strokovni naslov** profesor pedagogike in andragogike (UN) oz. profesorica pedagogike in andragogike (UN).

Študijsko področje programa po klasifikaciji KLASIUS ter znanstvenoraziskovalna disciplina po klasifikaciji FRASCATI:

KLASIUS: 1421-Pedagogika, 1422 Andragogika

FRASCATI: 5-301 Pedagogika, 5-302 Andragogika.

Razvrstitev v nacionalno ogrodje kvalifikacij, evropsko ogrodje visokošolskih klasifikacij ter evropsko ogrodje kvalifikacij

SOK 7; EOK 6; EOVK Prva stopnja

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Zagotoviti:

- kakovostno družboslovno-humanistično izobrazbo, s poudarkom na sistematičnem spoznavanju temeljev pedagoških in andragoških ved;
- uvajanje v široko poznavanje znanstvenih in strokovnih virov ter njihovo spremljanje;
- obvladovanje znanstvenih paradigem in orientacij, pomembnih za razumevanje vzgojnih in izobraževalnih procesov ter za sodelovanje pri reševanju praktičnih problemov, za obvladovanje praktičnega ravnanja v različnih izobraževalnih kontekstih in na različnih šolskih stopnjah;
- kompetenten vstop v delo, samostojnost in iniciativnost pri odločanju ter vodenju zahtevnih del v različnih dejavnostih šole, pri pouku in drugih oblikah dela v šoli, ter pri ustreznih izvenšolskih dejavnostih, v različnih oblikah izobraževanja in delovanja na področju kulture;
- razvijanje načinov razmišljanja in delovanja, ki so značilni za znanstveno zasnovano poučevanje in učenje ter za uvajanje v sodobno znanstveno mišljenje in znanstvene prakse;
- razvijanje socialno-etične refleksivnosti, zavezanost profesionalni etiki, razvijanje strokovne kritičnosti in odgovornosti pri delu z ljudmi, pri sodelovanju v skupnosti in delu z informacijami;

- usposobljenost in pripravljenost za profesionalno samorefleksijo ter za analiziranje kompleksnih situacij pri poučevanju in učenju ter usposobljenost za posodabljanje, evalvacijo in samoevalvacijo delovnih procesov z uporabo znanstvenih sredstev;
- pripravljenost za sodelovanje pri reševanju pedagoških in andragoških vprašanj, ki se nanašajo na organizacijo in vodenje institucij, pri razvijanju programov, dela in procesov ter za pomoč pri pedagoškem in andragoškem svetovanju;
- usposobljenost za uporabo znanja v praksi.

Splošne kompetence:

- večina zbiranja in uporabe podatkov;
- sposobnost analize in sinteze;
- sposobnost uporabe osvojenega znanja v praksi;
- razumevanje postopkov argumentacije in preverjanja znanstvenih teorij;
- kritično in celostno razmišljanje na interdisciplinaren in celosten način;
- komunikacijska odprtost in sposobnost usklajevanja različnih interesov;
- odprtost za alternativne poglede in rešitve;
- zmožnost kooperativnosti in skupinskega dela in samostojnega delovanja v timu.

Predmetno-specifične kompetence:

- Usposobljenost za pomoč pri načrtovanju dela in dejavnosti, povezanih z vzgojo, izobraževanjem in učenjem različnih ciljnih skupin v izobraževalnih organizacijah ali izven njih;
- animacija različnih ciljnih skupin v društvih, kulturnih centrih in mentorsko delo z njimi;
- sodelovanje pri razvijanju postopkov ocenjevanja znanja in pripravi nalog, testov ipd.;
- predstavljanje in praktična demonstracija uporabe sodobnih učnih metod;
- pomoč pri raziskovanju problemov vzgoje in izobraževanja;
- sodelovanje v akcijsko-raziskovalnih in drugih inovacijskih projektih s področja vzgoje in izobraževanja v posamezni instituciji;
- pomoč pri organizaciji in pripravi gradiv za šolsko in poklicno svetovanje;
- pomoč pri vodenju organizacij prostovoljnega dela, društev, projektov in programov na področju kulture, prostega časa ...;
- organizacija vzgojnega dela v centrih mladih, domovih in skupnostih.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V študijski program *Pedagogika in andragogika* se lahko vpiše:

- kdor je uspešno opravil splošno maturo,
- kdor je pred 1. 6. 1995 končal katerikoli štiriletni srednješolski program,
- kdor je opravil poklicno maturo ter dodatno izpit iz enega od predmetov splošne mature,
- kdor je uspešno opravil enakovredno izobraževanje v tujini.

V primeru omejitve vpisa bodo kandidati, ki so uspešno opravili maturo, izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- splošnega uspeha pri splošni maturi (60%),
- splošnega učnega uspeha v 3. in 4. letniku (40%)

Kandidati, ki so opravili poklicno maturo ter dodatni izpit iz enega od predmetov splošne mature, bodo izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- splošnega uspeha pri poklicni maturi (60%),

- splošnega učnega uspeha v 3. in 4. letniku (30%),
- uspeha iz dodatnega predmeta splošne mature (10%).

Kandidati, ki so pred 1.6.1995 uspešno dokončali katerikoli štiriletni srednješolski program bodo ob omejitvi vpisa izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- splošnega uspeha pri zaključnem izpitu (60%)
- splošnega učnega uspeha v 3. in 4. letniku (40%)

Glede na obliko srednješolskega izobraževanja bodo v primeru omejitve vpisa po opisanih kriterijih izbrani tudi kandidati, ki so zaključili enakovredno izobraževanje v tujini.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Filozofska fakulteta kandidatom in kandidatkam lahko prizna pridobljeno znanje, usposobljenost ali zmožnosti, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetno-specifičnim kompetencam, določenim s posameznim študijskim programom.

Pri priznavanju se:

- upoštevajo spričevala in druge listine,
- ocenjujejo izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela študentov.

Priznano znanje, usposobljenost ali zmožnosti se lahko upoštevajo kot pogoj za vpis, (če to dovoljuje študijski program na katerega se želijo kandidati vpisati), kot merilo za izbiro ob omejitvi vpisa (če je to predvideno v študijskem programu) ali kot opravljena študijska obveznost. Če se znanje, usposobljenost ali zmožnost prizna kot opravljena študijska obveznost, jo je treba ovrednotiti po merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS.

Na podlagi meril za priznavanje Filozofska fakulteta prek ustaljenega postopka obravnava individualne dokumentirane vloge študentov v skladu z določbami *Statuta UL* in *Pravil FF*.

5. Pogoji za napredovanje po programu

a) Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje v **drugi letnik** univerzitetnega enopredmetnega študijskega programa *Pedagogika in andragogika* mora študent opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT).

Za napredovanje v **tretji letnik** univerzitetnega enopredmetnega študijskega programa *Pedagogika in andragogika* mora študent opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) 2. letnika, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v *Statutu UL*, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

b) Pogoji za ponavljanje letnika

Študent, ki ni opravil vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, ima možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik.

Pogoj za ponavljanje letnika so opravljene študijske obveznosti tega letnika v obsegu 15 KT. Študentom glede različnih vprašanj, povezanih s študijem, v okviru govornih ur svetujejo predstojnik in sodelavci Oddelka za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje prvostopenjskega študijskega programa *Pedagogika in andragogika* mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti, v skupnem obsegu 180 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 1. stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe 1. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent/-tka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu/-ki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil/-a v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v *Statutu UL*.

8. Način ocenjevanja

Znanje študentov se preverja in ocenjuje po posameznih predmetih, tako da se učni proces pri vsakem predmetu konča s preverjanjem znanja. Oblike preverjanja znanja so opredeljene v učnih načrtih predmetov. Splošna pravila preverjanja znanja določa *Pravilnik o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani*. Pri ocenjevanju se uporablja ocenjevalna lestvica skladno s *Statutom UL*.

Ocenjevalna lestvica:

- 10 - izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
- 9 - zelo dobro znanje z manjšimi napakami
- 8 - dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
- 7 - dobro znanje z več pomanjkljivostmi
- 6 - znanje ustreza le minimalnim kriterijem
- 5 - znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik študijskega programa

1. Letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druga obl. št.				
1	Pedagoška statistika	izr. prof. dr. Jasna Mažgon	60		60			150	270	9	celoletni
2	Zgodovina vzgoje in izobraževanja	izr. prof. dr. Tadej Vidmar	90					120	210	7	zimski
3	Didaktika I	izr. prof. dr. Damijan Štefanc	60		30			90	180	7	celoletni
4	Primerjalna pedagogika	izr. prof. dr. Klara Skubic Ermenc	45	15				90	150	5	zimski
5	Psihologija osebnosti	izr. prof. Andreja Avsec	60					90	150	5	zimski
6	Etika v vzgoji in izobraževanju	red. prof. dr. Marjan Šimenc	30	30				90	150	5	zimski
7	Obča andragogika	izr. prof. dr. Nives Ličen	60	30				120	210	7	letni
8	Andragoška didaktika	izr. prof. dr. Marko Radovan	30	30				90	150	5	letni
9	Razvojna psihologija	red. prof. dr. Matija Svetina	60					90	150	5	letni
10	Antropologija vzgoje	red. prof. dr. Janez Krek	30	30				90	150	5	letni
SKUPAJ			525	135	90			1020	1800	60	

2. Letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druga obl. št.				
1	Pedagoška psihologija	izr. prof. dr. Barbara Šteh	60		60			150	270	9	celoletni

2	Pedagoška obravnava oseb s posebnimi potrebami	red. prof. dr. Robi Kroflič	60	22	8			120	210	7	celoletni
3	Uvod v pedagoško metodologijo	izr. prof. dr. Jasna Mažgon	30		30			90	150	5	zimski
4	Predšolska pedagogika z družinsko vzgojo I	red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart	30	30				90	150	5	zimski
5	Šolska pedagogika	doc. dr. Petra Mrvar Gregorčič	45	15				90	150	5	zimski
6	Izbirni strokovni predmet 1							90	150	5	zimski
7.	Praksa	izr. prof. dr. Damijan Štefanc			15		praks a	45	60	2	zimski
3	Didaktika II	izr. prof. dr. Damijan Štefanc	30		15			105	150	5	letni
4	Sistemske in ekonomske osnove izobraževanja	doc. dr. Danijela Makovec Radovan	30	30				90	150	5	letni
5	Andragoško svetovalno delo	doc. dr. Barbara Samaluk	60					90	150	5	letni
6	Izbirni strokovni predmet 1								150		zimski
6	Izbirni strokovni predmet 2								150	5	letni
7	Praksa	izr. prof. dr. Damijan Štefanc					praks a	60	60	2	letni
SKUPAJ			345	97	128			1020	1800	60	

Izbirni predmeti 2. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samos tojno delo študen ta	Ure skupaj	ECT S	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Se m.	Vaj e	Klin ične vaje	Dru ge obl. št.				
Izbirni strokovni predmet – 1											
	Zgodovina pedagogike in šolstva	izr. prof. dr. Tadej Vidmar	45	15				90	150	5	zimski
	Zgodovina izobraževanja odraslih	red. prof. dr. Monika Govekar Okoliš	60					90	150	5	zimski

Izbirni strokovni predmet 2											
	Procesi socializacije odraslih	izr. prof. dr. Nives Ličen	60					90	150	5	letni
	Izbrana poglavja iz institucionalne predšolske vzgoje	izr. prof. dr. Andreja Hočevar	30	30				90	150	5	letni

3. Letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Pedagoška sociologija I	red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart	60	30				120	210	7	zimski
2	Poklicna pedagogika in andragogika	doc. dr. Danijela Makovec Radovan	60					90	150	5	zimski
3	Pedagoška metodologija	izr. prof. dr. Jasna Mažgon	60					90	150	5	zimski
4	Izbirni strokovni predmet 3							120	210	7	celoletni
5	Izbirni strokovni predmet 4							90	150	5	zimski
6	Izbirni strokovni predmet 5							90	150	5	zimski
7	Izbirni strokovni predmet 6							90	150	5	letni
8	Teorija vzgoje	red. prof. dr. Robi Kroflič	60	30				120	210	7	letni
9	Zunanji izbirni predmet								300	10	letni
10	Praksa	izr. prof. dr. Marko Radovan			15		praksa	105	120	4	letni
SKUPAJ								915	1800	60	

Izbirni predmeti 3. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni,
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje					
	<i>Izbirni strokovni predmet 3</i>										
	Izbrane teme iz didaktike I ⁺	red. prof. dr. Jana Kalin	60	30				120	210	7	celoletni
	Metode izobraževanja odraslih ⁺	izr. prof. dr. Marko Radovan	60		30			120	210	7	celoletni
	<i>Izbirni strokovni predmet 4</i>										
	Interkulturalnost v vzgoji in izobraževanju	izr. prof. dr. Klara Skubic Ermenc	30	30				90	150	5	zimski
	Primerjalna andragogika	izr. prof. dr. Borut Mikulec	30	30				90	150	5	zimski
	<i>Izbirni strokovni predmet 5</i>										
	Šolsko svetovalno delo I	doc. dr. Petra Gregorčič Mrvar	45		15			90	150	5	zimski
	Andragogika ciljnih skupin	doc. dr. Barbara Samaluk	30	15	15			90	150	5	zimski
	<i>Izbirni predmet 6</i>										
	Vzgoja za demokratično državljanstvo	red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart	30	30				90	150	5	letni
	Sociologija izobraževanja odraslih	izr. prof. dr. Borut Mikulec	30	30				90	150	5	letni

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Izbirne predmete lahko študent prosto izbira iz študijskih programov na drugih oddelkih Filozofske fakultete ali katere druge fakultete oziroma univerze v Sloveniji ali v tujini. Predmeti morajo biti kreditno ovrednoteni.

11. Kratak opis predmetov

Pedagoška statistika

Študenti pri predmetu Pedagoška statistika spoznajo osnovne in zahtevnejše statistične metode in njihovo uporabo pri pedagoškem raziskovanju. Zajete vsebine: urejanje in grafično prikazovanje podatkov za številske in opisne spremenljivke, srednje vrednosti, mere razpršenosti, normalna porazdelitev, korelacija in regresija, metode inferenčne statistike. Študenti so usposobljeni za samostojno uporabo deskriptivnih statističnih metod in metod inferenčne statistike za obdelavo podatkov, zbranih v raziskavah na področju vzgoje in izobraževanja, in vsebinsko interpretacijo rezultatov.

Zgodovina vzgoje in izobraževanja

Predmet Zgodovina vzgoje in izobraževanja je sestavljen iz treh komponent. Prva komponenta so temeljni pojmi vzgoje in izobraževanja, njihov družbeni kontekst in zgodovinski razvoj. Drugo komponento predstavlja analiza razvoja pedagoških idej, teorij in konceptov ter njihovega uveljavljanja v praksi od antike do 16. stoletja. Tretja sestavina predmeta je analiza oblik vzgoje in izobraževanja otrok, mladine in odraslih ter oblik formalnega in neformalnega in izobraževanja ter priložnostnega učenja do 16. stoletja. Tako bodo študenti poznali temeljne dejavnike vzgoje in izobraževanja, njihovo medsebojno soodvisnost v zgodovinskem kontekstu ter razumeli zgodovinski razvoj dejavnikov vzgoje in izobraževanja in njihov vpliv na sodobnost.

Obča andragogika

Študentke in študenti spoznavajo konceptualizacijo vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih prek del vidnejših avtorjev in teorij ter z raziskovanjem aktualne prakse na področju učenja in izobraževanja v odraslosti. Razvijajo zmožnosti za ugotavljanje kulturnih posebnosti izobraževanja in učenja v odraslosti, analiziranje izbranih praks in modelov, opazovanje različnih področij in ciljnih skupin ter organizacijskih oblik izobraževanja odraslih.

Didaktika I

Študentje se bodo seznanili s predmetom proučevanja didaktike, njenim formiranjem kot znanstvene discipline skozi zgodovino (Komensky, Humboldt, Herbart, Ziller, Rein) in z opredelitvijo didaktike kot znanstvene discipline, s temeljnimi didaktičnimi smermi in modeli, paradigmami, koncepti in strategijami. Pojasnili bomo razmerje med splošno in posebno didaktiko ter didaktiko in metodiko. Podrobneje bomo obravnavali temeljne didaktične koncepte: izobraževanje, pouk (značilnosti, funkcije in vidiki pouka), poučevanje in znanje. Opredelili bomo razmerja med izobraževanjem in vzgajanjem, učenjem in poučevanjem ter med splošnim in poklicnim oz. strokovnim izobraževanjem.

Obravnavali bomo tudi strukturne dejavnike pouka in njihove funkcije: učitelj, učenec, razmerje med njima, pomen učne vsebine (znanstvenost učne vsebine, sestavine, funkcija, pomen didaktične transformacije in redukcije) ter vlogo ciljev pouka v kurikularnem načrtovanju (izobraževalni, funkcionalni, vzgojni cilji; globalni, etapni, operativni cilji; kritika operativizacije).

Andragoška didaktika

Pri predmetu Andragoška didaktika študenti spoznajo koncept vseživljenjskega učenja in vlogo andragoške didaktike v okviru tega koncepta.

Spoznajajo psiho-socialne posebnosti učenja odraslih, posebej vlogo izkušenj, samostojnosti, pripravljenosti za izobraževanje in orientiranosti na življenjsko probleme. Razumejo koncept oblikovanja andragoških načel in njihovo uporabo v praksi. Študenti se tudi seznanijo s pojavi formalnega in neformalnega izobraževanja odraslih ter andragoškim ciklusom, kot procesom načrtovanja neformalnega izobraževanja odraslih. Pri predmetu se tudi seznanijo z najpogostejšimi in specifičnimi oblikami, metodami, tehnikami in pripomočki v izobraževanju odraslih in njihovo uporabo v praksi.

Primerjalna pedagogika

Pri predmetu Primerjalna pedagogika se študenti seznanijo z osnovami primerjalne pedagogike in prek primerjav (evropskih) izobraževalnih sistemov razumejo zakonitosti in razvoj sodobnega izobraževanja. Preizkusijo se v preprostejših primerjalnih prijemih. Osrednje teme in izhodišča: enakost možnosti in pravičnost, egalitarizem in meritokracija, selekcija in orientacija; organizacija predšolske stopnje, priprava na šolo, zgradba tipičnih evropskih sistemov (obvezno, srednje in visoko šolstvo, izobraževanje odraslih).

Razvojna psihologija

Študentke in študentje pri predmetu spoznajo vsa razvojna obdobja v razvoju posameznika (dojenček, malček, otroštvo, mladostništvo in odraslost), pri čemer je v posameznih razvojnih obdobjih dan različen poudarek različnim področjem razvoja, kot. so npr. telesni in gibalni razvoj, čustveni in socialni razvoj, razvoj osebnosti, mišljenja, govora, moralni razvoj. V ozadju razlag razvoja spoznajo ključne razvojnopsihološke teorije, od bioloških in etoloških do sociokulturnih teorij in teorij učenja. Pri razlagi posameznikovega razvoja je dan poseben poudarek dejavnikom razvoja, tako družinskim (socialni, ekonomski in kulturni status družine, kakovost družinskega okolja) kot širšim dejavnikom okolja, npr. učinku vrstniških skupin, vrtca, šole, in drugih neformalnih oblik učenja, učinku kulture v ožjem pomenu besede. Pri razlagi razvoja spoznajo tudi t.i. značilna obdobja v razvoju posameznika, individualne razlike v razvoju in razvoj otrok glede na skupinske razlike (npr. deklice in dečki; otroci v različnih socialnoekonomskih okoljih, otroci s posebnimi potrebami).

Psihologija osebnosti

Predmet Psihologija osebnosti posreduje najpomembnejše psihološko relevantne informacije o človekovi osebnosti in medosebnih ter skupinskih razlikah v pomembnih osebnostnih lastnostih, dimenzijah in sposobnostih. Z njim pridobijo študenti znanstveno utemeljene informacije o osebnostni strukturi, dinamiki in razvoju osebnosti in možnih aplikacijah znanstvenega spoznavanja osebnosti in medosebnih razlik. Predmet prav tako posreduje temeljno znanje o metodah ocenjevanja, merjenja in raziskovanja osebnosti in osebnostnih razlik in s tem prispeva k boljšemu razumevanju človekove narave, narave medsebojnih odnosov in k boljšemu poznavanju lastne osebnosti.

Etika v vzgoji in izobraževanju

Predmet Etika vzgoje in izobraževanja seznanja študente s temeljnimi pojmi etike in morale ter pedagoške deontologije. Študente uvaja k lastnemu kritičnemu razmišljanju o dilemah individualizma in kolektivizma in sodobnih etičnih vprašanj ter preko vrednotenja vsakega posamičnega subjekta prehaja v osvetlitev temeljnih medosebnih odnosov. Predvsem pa želi predmet razrešiti že staro grško dilemo med univerzalnostjo etičnih zakonov in enkratnostjo vsakega človeka, kar je tudi vprašanje vsakega vzgojnega in izobraževalnega procesa. Poleg tekstov iz Grške filozofije se naslanja na novodobnega Kanta in postmodernega misleca Emmanuel Levinasa.

Antropologija vzgoje

Predmet Antropologija vzgoje pogloblja razumevanje vzgoje in človeka ter njegovega mesta in delovanja v polju vzgoje in izobraževanja na osnovi antropoloških spoznanj o človeku, človeškosti in različnih predvsem ne-evropskih kulturah. Spoznavajo tudi procese civiliziranja v Evropi od srednjega veka do sodobnosti in procese formiranja temeljne strukture osebnosti, pomen bioloških in družbenih dejavnikov za individualno učlovečenje ter kritike diade »natura-kultura«. Preko neevropskih kultur in družb spoznavajo kulturno pogojene razlike v socialnih strukturah in socialnih diferenciacijah, sorodstvenih sistemih, spolni diferenciaciji, poroki in družini, družbeni moči itd. Pri tem spoznavajo tudi izbrane kulturne fenomene, pojme in njihove razlage, kot so denimo iniciacija, tabu, sveto, prepoved incesta, ritual oz. obred, mit, religija, rasa, smrt, kultura, pokop in odnos do umrlih, kulturni relativizem, etnocentrizem, prevladujoča struktura osebnosti, nelagodje v kulturi itd. Vpogled v medgeneracijske transmisije kulture pri prvotnih, neevropskih kulturah jim omogoča tudi reflektiranje razlik v odnosu do procesov individuacije in inkulturacije v evropski civilizacijski tradiciji. Spoznavajo nekatera temeljna vprašanja moralne filozofije in jih reflektirajo v razmerju do antropoloških spoznanj.

Pedagoška psihologija

Študentje ozavestijo, povežejo in razširijo svoja pojmovanja in izkušnje o raznih vidikih učenja in z njimi povezanimi psihičnimi procesi in pojavi. Spoznajo različne teoretske poglede na potek, posebnosti in pogoje učenja v najširšem smislu, posebej še razlike med tradicionalnimi in novejšimi pojmovanji učenja in njihove posledice za pedagoško/andragoško prakso. Študentje spoznajo številne dejavnike učinkovitega učenja: od psiholoških (umske sposobnosti, različni zaznavni, spoznavni in učni stili, čustveno motivacijski dejavniki) do socialnopsiholoških ter razumejo njihovo interaktivno delovanje. Pridobe strokovno osnovo za upoštevanje in spoštovanje individualnih psiholoških posebnosti ljudi v svojem poklicnem (izobraževalnem, razvojno raziskovalnem, svetovalnem...) delu. Predmet se izvaja v obliki interaktivnih predavanj in vaj, kjer so študentje vpleteni v aktivno in izkušnjsko učenje.

Pedagoška obravnava oseb s posebnimi potrebami

Študenti se pri predmetu seznanijo z zgodovinskimi in aktualnimi problemi obravnavanja drugačnosti OPP in drugih marginaliziranih skupin otrok in odraslih. Podrobno obravnavamo različne diskurzivne modele obravnave OPP ter etične in politične ideje za zagotavljanje inkluzivnega šolskega okolja. V drugem delu pa obravnavamo posamezne ciljne skupine OPP (učne težave, čustvene in vedenjske težave, senzorno ovirani, gibalno ovirani, ADHD, narkomanija itn.) in marginalizirane skupine učencev (priseljenci, Romi, drugače spolno usmerjeni, revni) ter nekatere možnosti za zagotavljanje optimalnega učnega okolja.

Didaktika II

Študentje pri predmetu Didaktika II spoznajo dejavnike, pomen in vlogo artikulacije učnega procesa; razumejo funkcije posameznih didaktičnih faz (etap), učnih oblik in metod ter njihovo povezanost pri izvajanju pouka; obravnavajo značilnosti, ravni in strategije učnega načrtovanja; ter razumejo pomen, značilnosti in dileme didaktičnih načel.

V okviru seminarjev in vaj opazujejo didaktične značilnosti pouka pri konkretnih učnih urah v okviru hospitacij in se seznanijo s strukturo in vsebino različnih kurikularnih dokumentov (učni načrti, katalogi znanja).

Uvod v pedagoško metodologijo

Študentje spoznajo eksperimentalno metodo kot eno od metod znanstvenega raziskovanja v pedagogiki, seznanijo se z uporabo programa SPSS (priprava podatkov za obdelavo, odpiranje in uvoz podatkov, obdelava podatkov, urejanje podatkov med obdelavo, interpretacija rezultatov obdelave).

Predšolska pedagogika z družinsko vzgojo I

Študentke in študenti bodo pri predmetu analizirali različne opredelitve in poglede na družino. Obravnavali bodo družbene konstrukcije otroštva ter se seznanili s problematiko družbenega nadzorovanja in poseganja v družino. Spoznavali bodo prevladujoče modele družinske vzgoje v našem prostoru. Analizirali bodo tudi problematiko institucionalne predšolske vzgoje in spoznali vrtec kot temeljno institucijo predšolske vzgoje v Sloveniji, analizirali vsebinske in organizacijske razsežnosti vzgojno-izobraževalnega dela v vrtcih ter izhodišča, načela in cilje predšolske vzgoje, na katerih temelji Kurikulum za vrtce. Seznanili se bodo tudi s konceptom ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vrtca v Sloveniji.

Šolska pedagogika

Cilji predmeta: Cilj je seznanjanje s sodobno in aktualno organizacijo, vsebino ter procesi vzgajanja in izobraževanja znotraj vzgojno-izobraževalne institucije (vrtca, šole) in spoznavanje vlog posameznih subjektov ter odnosov znotraj šole.

Vsebina predmeta: organizacija šolstva in šole, položaj in vloga učitelja, ravnatelj kot pedagoški in upravni vodja institucije, vloga in položaj učenca na šoli, oddelčna skupnost, šola in starši.

Sistemske in ekonomske osnove izobraževanja

Študent razvije sposobnost kritičnega ovrednotenja ekonomskih teorij izobraževanja, posebej teorije človeškega kapitala in teorij, ki so povezane z vlaganji v človeški kapital.

Usposobi se za sodelovanje v procesih planiranja izobraževanja na individualni in splošni ravni z upoštevanjem ekonomskih osnov.

Študent se seznanja z veljavno zakonodajo s področja vzgoje in izobraževanja in se usposobi za iskanje in uporabo/aplikacijo zakonov in sistemskih predpisov s področja izobraževanja v konkretnih situacijah. Pozna predlagane rešitve in odprta vprašanja s področja pravno formalnega urejanja vzgoje in izobraževanja.

Andragoško svetovalno delo

Študenti se teoretsko spoznavajo s strokovnimi podlagami za andragoško svetovalno delo, s sistemsko umestitvijo andragoškega svetovalnega dela v sistem izobraževanja in učenja odraslih ter proučevanjem ciljev in funkcij andragoškega svetovalnega dela. Študenti tudi spoznavajo možnost organiziranja svetovalnih dejavnosti v izobraževanju odraslih in raznolike možnosti razvoja pri nas in v tujini.

Zgodovina pedagogike in šolstva

Predmet Zgodovina pedagogike in šolstva sestavljata dve komponenti. Pri prvi sestavini gre za analizo razvoja pedagoških idej, teorij in konceptov ter njihovega uveljavljanja v vzgojni in izobraževalni praksi od druge polovice 17. do 20. stoletja. Druga komponenta predmeta je predstavitev razvoja oblik vzgoje in izobraževanja otrok, mladine in odraslih do 20. stoletja.

Na ta način se bodo študenti seznanili s temeljnimi dejavniki vzgoje in izobraževanja v obravnavanih obdobjih, z njihovo medsebojno soodvisnostjo v zgodovinskem kontekstu ter z njihovim vplivom na sodobnost.

Zgodovina izobraževanja odraslih

Pri Zgodovini izobraževanja odraslih študenti spoznajo zakonitosti temeljnih zgodovinskih teoretskih usmeritev, zakonitosti delovanja vzgojno izobraževalnega procesa odraslih v različnih zgodovinskih obdobjih v Evropi in v svetu. Študenti spoznajo vlogo formalnega in neformalnega izobraževanja odraslih. Poznajo vlogo učitelja odraslih v zgodovini izobraževanja odraslih, načela oblikovanja različnih oblik, metod izobraževanja odraslih in vlogo permanentnega razvoja ter vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih.

Procesi socializacije odraslih

Pri predmetu študentke in študenti spoznavajo nekatere teorije, s katerimi interpretiramo učenje kot aktivno prilagajanje odraslih na spremembe v družbi. Med vsebinami izpostavimo dejavnike socializacije s poudarkom na sodobnih pogledih na večkulturnost in migracije, spreminjajoča se telesa, spolne prakse, prehranske prakse in staranje ter umiranje. Poseben segment vsebin se nanaša na spoznavanju procesov oblikovanja pomenov v odraslosti in uporabe jezika kot sredstva komunikacije.

Izbrana poglavja iz institucionalne predšolske vzgoje

Študentke in študenti bodo obravnavali delovanj javnih in zasebnih vrtcev v Sloveniji. Spoznali bodo standarde in normative, ki jih morajo za izvajanje dejavnosti predšolske vzgoje izpolnjevati javni in zasebni vrtci v Sloveniji. Primerjalno bodo analizirali rešitve na področju sodelovanja med vrtcem in starši v javnih in zasebnih vrtcih. Seznanili se bodo tudi s teoretskimi izhodišči vzgojno-izobraževalnega dela v zasebnih vrtcih, ki izvajajo vzgojno-izobraževalni proces po posebnih pedagoških načelih (Steiner, Montessori, Decroly in Reggio Emilia). Analizirali bodo vlogo strokovnih delavcev, vzgojne cilje ter načela in metode vzgoje v vrtcih, ki delujejo po posebnih pedagoških načelih.

Pedagoška sociologija I

Pri predmetu bodo študentke in študenti spoznali in analizirali strokovna vprašanja in z njimi povezane teorije o razmerjih med vzgojo, posameznikom in družbo. Obravnavali bodo vzgojo kot proces razvoja posameznikove osebnosti in kot proces reprodukcije družbe, vlogo vzgojne institucije v družbi, razmerja med subjekti v vzgojno-izobraževalnem procesu ter dejavnike funkcionalnih vzgojnih vplivov. Spoznali bodo problematiko vzgojne zasnove javnih vzgojno-izobraževalnih ustanov in se seznanili s filozofskim in etičnim okvirom, na katerem gradi vzgoja in izobraževanje v javnih vzgojno-izobraževalnih ustanovah v Sloveniji.

Teorija vzgoje

Študenti se pri predmetu seznanijo z vplivi družboslovnih in humanističnih ved na vzgojno-teoretske ideje in koncepte; analizirajo ključne zgodovinske vzgojno-teoretske dileme in koncepte in reflektirajo odnose med temeljnim vzgojno-teoretskimi pojmi. Nadalje ozavestijo pomen vzgojno-teoretskih in praktičnih dimenzij oblikovanja vzgojnega koncepta v institucionalnem okolju in reflektirajo pomen ključnih sodobnih vzgojno-teoretskih pojmov in načel. Študijska snov predpostavlja zmožnost povezovanja pedagoških, filozofskih, socioloških in antropoloških spoznanj in načinov razmišljanja o vzgojni in šolski problematiki.

Poklicna pedagogika in andragogika

Študent spozna zakonitosti sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja in razume odnos med delom in izobraževanjem. Skozi spoznavanja procesov poklicne socializacije je sposoben interpretirati značilnosti razvoja poklicne identitete in dejavno sodelovati v procesih poklicnega in kariernega svetovanja. Spoznava različne sisteme poklicnega izobraževanja mladih in odraslih. Posebna pozornost je namenjena različnim oblikam dela in razvojnim projektom, ki se uporabljajo pri analizi dela in njegovem profiliranju. Usposobi se za aplikacijo različnih metod proučevanje potreb po izobraževanju v delovnih okoljih in za oblikovanje ustreznih pogojev za anticipatorno poklicno socializacijo v izobraževalnih ustanovah in podjetjih. Izobraževanje in učenje, ki je v funkciji poklicnega dela, zna ustrezno umesti in ga razumeti kot del procesa vseživljenjskega učenja, usposobi pa se tudi za njegovo načrtovanje.

Pedagoška metodologija

Študentje spoznajo splošnejše sestavine metodologije pedagoškega raziskovanja, osnovne raziskovalne metode, vire spoznanj in vrste pedagoških raziskav. Seznanijo se z različnimi postopki

zbiranja empiričnih podatkov pri pedagoškem raziskovanju, vključno s sestavljanjem raznih merskih instrumentov, njihovimi merskimi značilnostmi, uporabo in funkcijo. Poznavanje in razumevanje naštetih vsebin pripravi študenta za raziskovalno delo v smislu izvajanja empirične raziskave ob pomoči in strokovnem vodenju.

Vzgoja za demokratično državljanstvo

Študentke in študenti bodo pri predmetu obravnavali osnovne koncepte državljske vzgoje (različni pogledi, tradicije, politične teorije in iz njih izpeljana pojmovanja koncepta državljske vzgoje; razlike med vzgojno-izobraževalnimi programi državljske vzgoje, ki izhajajo iz različnih opredelitev dobrega državljanca ipd.) in preučevali šolo kot družbeno ustanovo, ki prispeva k oblikovanju državljske identitete. Spoznali bodo razvoj državljske vzgoje v Republiki Sloveniji. Kritično bodo analizirali učne načrte, ki vključujejo cilje oz. predlagane vsebine državljske vzgoje v javni osnovni šoli v Sloveniji, ob tem pa se bodo seznanili z ugotovitvami raziskav o umeščenosti vsebin s področja državljske vzgoje v programih obveznega izobraževanja v svetu.

Sociologija izobraževanja odraslih

Predmet seznanja študente s teoretičnimi izvori in perspektivami sociologije izobraževanja odraslih ter jim omogoča razumevanje sociološke raziskovalne tradicije in ključnih metodoloških pristopov. Študenti pri predmetu razvijajo sposobnosti za analizo in interpretacijo konkretnih izobraževalnih problemov iz različnih socioloških perspektiv.

Izbrane teme iz didaktike I

V okviru predmeta je temeljni namen usposobiti študente za prepoznavanje različnih vzgojno-izobraževalnih potreb posameznih učencev in njihovih individualnih značilnosti ter jih seznaniti s temeljnimi vzvodi, kako lahko učitelj pri pouku in drugih oblikah organiziranega šolskega dela upošteva individualne značilnosti učencev ter jim ustrezno prilagaja pouk, da bi vsakemu posamezniku omogočil optimalni razvoj. Zato se bodo v okviru predmeta študentje seznanili s temeljnimi značilnostmi različnih sistemov učne diferenciacije in individualizacije. Študentje bodo spoznali učne razlike med učenci, njihov izvor, kako se odražajo pri pouku in načine učiteljevega spoznavanja in upoštevanja utemeljenih individualnih razlik med učenci. Spoznali bomo delo z učenci z učnimi težavam ter proces odkrivanja in dela z nadarjenimi učenci.

Metode izobraževanja odraslih

Študentje se bodo v okviru predmeta Metode izobraževanja odraslih ukvarjali z različnimi vidiki načrtovanja in izvedbe izobraževalnih programov za odrasle. Podrobneje se bodo spoznali s pripravo izvedbenega izobraževalnega načrta in preizkušali ter analitično spremljali uporabo sodobnih metod izobraževanja odraslih (igranje vlog, simulacije, preučevanje primera). Del programa bo namenjen neposrednim vajam, študentje pa se bodo usposobili tudi za uporabo Moodla in drugih orodij IKT, ki postajajo v izobraževanju odraslih vse pomembnejša.

Interkulturalnost v vzgoji in izobraževanju

Cilj predmeta je usposobiti študente za razumevanje temeljnih načel interkulture vzgoje in izobraževanja ter izzivov, ki jih prinaša kulturno in jezikovno heterogena učna populacija. Naučiti jih želimo razviti celovit in večplasten pogled na problematiko in jih usposobiti za oblikovanje praktičnih rešitev na področju vzpostavljanja interkulturalnih in inkluzivnih vzgojnih praks. Želimo jih usposobiti za osnovno razumevanje vpetosti slovenske izobraževalne politike v evropsko in globalno politiko. Naučiti jih želimo razumevati, samostojno iskati, izbirati, analizirati, primerjati podatke, vrednotiti nacionalne sisteme izobraževanja ter omogočiti osnovni uvid v temeljna dogajanja na področju razvoja sistemov z vidika večanja enakosti možnosti in pravičnosti.

Primerjalna andragogika

Pri predmetu študenti spoznajo osnovne primerjalne pristope v andragoških raziskavah in se seznanijo z interdisciplinarno naravo primerjalnega raziskovanja na področju izobraževanja odraslih. Poleg tega predmet razvija sposobnosti za izvajanje primerjalnih analiz vloge in položaja izobraževanja odraslih v različnih državah in kontinentih po svetu.

Šolsko svetovalno delo I

Predmet posreduje študentom osnovna znanja in jih usposablja za nudenje korektno strokovno-etične svetovalne pomoči v vzgojno-izobraževalnih institucijah s posebnim ozirom na delo šolskega pedagoga, in sicer za: individualno in skupinsko svetovanje učencem oz. dijakom za osebni, socialni, šolski (izobraževalni) ter poklicni razvoj oz. oblikovanje njihove samopodobe; za pomoč učiteljem pri obvladovanju oddelčnih skupnosti učencev, zlasti kar zadeva integracijo učencev s posebnimi potrebami, ter sodelovanje s starši; za sodelovanje s starši pri obvladovanju problemov in nudenje pomoči, ko se njihovi otroci znajdejo na življenjskih razpotjih (prehod od doma v vrtec, od vrta v šolo, pri šolskih ali poklicnih odločitvah).

Andragogika ciljnih skupin

Študentje proučujejo teoretska in sistemska vprašanja izobraževanja ranljivih skupin odraslih, obseg in sestavo ter probleme izbranih skupin odraslih v izobraževanju v Sloveniji in v tujini ter spoznavajo vlogo izobraževanja pri zmanjševanju družbenega razslojevanja in ustvarjanja bolj enakopravne družbe. Študentje samostojno proučujejo pojavnost izobraževanja pri posameznih ciljnih skupinah.

Pedagoška praksa

Na praksi v osnovnih in srednjih šolah ali drugih vzgojno-izobraževalnih institucijah študentje povezujejo in preverjajo teoretična spoznanja, ki jih pridobivajo v času študija. S pomočjo praktičnih strokovnih izkušenj pridobivajo podlago za usvajanje novih teoretičnih spoznanj. V času prakse se seznanijo s konkretnim položajem in dejavnostjo v vzgojno-izobraževalnih institucijah. Študentje pridobijo kar najboljši vpogled v delo ustanove kot celote, njenih področij in zakonitosti delovanja.

Andragoška praksa

Študent dobi vsa navodila in pomoč pri izbiri in vzpostavitvi stika z institucijo za andragoško prakso. Študent opravi na izbrani instituciji uvoden razgovor. Na instituciji se mu dodeli strokovni vodja prakse – mentor, s katerim skupaj sestavita časovni načrt dela na praksi. Praksa se izvaja pod vodstvom visokošolskega učitelja/sodelavca in mentorja na partnerskih šolah oz. drugih institucijah, kjer se izvaja izobraževanje odraslih. Študent na koncu opravljene andragoške prakse napiše poročilo s prakse, ki ga pregleda in podpiše mentor v instituciji in ga predstavi kot seminar ter ovrednoti prakso pred ostalimi študenti na fakulteti.